



T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-6101926859

Konu :Yazılı Soru Önergeleri

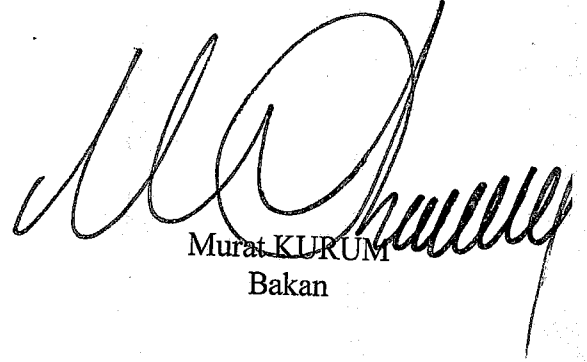
07 Ekim 2021

.../.../2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.


Murat KURUM
Bakan

EK:

-Liste (8 Adet, 12 Sayfa)

-Cevap Yazısı (151 Adet, 272 Sayfa)

7/45091 GK 155	7/48610	7/49539	7/48305
7/45262 GK 160	7/48741	7/45259 GK 160	7/48306
7/46631 GK 174	7/48860	7/45344 GK 163	7/48307
7/48296	7/49056	7/46295 GK 171	7/48409
7/48298	7/49057	7/46883 GK 177	7/48412
7/48299	7/49060	7/46885 GK 177	7/48413
7/48541	7/49061	7/47436 GK 2	7/48612
7/48542	7/49155	7/47438 GK 2	7/48613
7/48609	7/49212	7/47684	7/48740
		7/47991	7/48911
		7/48304	



**VAN MİLLETVEKİLİ
SAYIN MUAZZEZ ORHAN IŞIK'IN
TBMM 7/48542 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Van Gölü'nün korunmasında yasal ve etik nedenlerle görevleri bulunan Van Büyükşehir Belediyesinin gölü korumak yerine zarar verdiğine dair bilgiler kamuoyunun gündemine yansımıştır. Göl çevresinde kanalizasyon ve diğer atık suların arıtılmadan göle verildiği bilinmektedir. Gölün çok yakın çevresinde taş ocaklarının işletildiği, çöplerin biriktirildiği, izinsiz yapı ve binalaşmaya göz yumulduğu Van'da, bu defa daha vahim bir vaka bizzat belediye eliyle yapılmaktadır. Küresel çapta yaşanan iklim krizinin benzer gölleri risk altında soktuğu, bazılarının süreç içerisinde yok olduğu veya yok olacağı bilinmektedir. Van gölünün nitelikleri gereğince kirletilmemesi ve azami oranda korunması gerekir. Kapalı bir havzası bulunan gölün kendini temizleme süreci çok uzun olmaktadır.

Tuşba ilçesindeki Van Gölü sahillerinin farklı noktalarında Van Büyük Şehir Belediyesi araçları tarafından moloz ve hafriyat dökülmeye başlandığı, iş makinelerin hafriyat döktüğü alanlarda toz dumanlarının ve gölde balçık bölgelerinin oluştuğu kamuoyuna yansımıştır. Kıyı Kanunu ve Çevre Kanunu gereği kıyılardaki yapılaşmanın engellenmesi gerekirken belediyenin bu şekilde bir çevre ve ekoloji kırımına alet edilmesinin bir gerekçesi bulunamaz. Başta İskele bölgesi ve çevresi olmak üzere gittikçe artan oranda göl sahilinde insan sağlığını tehdit eden bir koku yayılmaktadır. Birçok yerde yayılan koku ve görüntüler sahil esnafının ve evleri sahile yakın yurttaşların yaşamını alt üst edecek düzeye çıkmıştır. Van'da kıyı kanununa aykırı bir şekilde birçok kamu kurumunun sahilleri işgal ettiği ve halkın göle erişimin kısıtlandığı gözlemlenmektedir. Sahili işgal eden kamu kurumlarının aynı zamanda gölün kirletilmesine de neden olduğu bilinmektedir. Belediyenin moloz ve hafriyat dökerek bu kirliliği arttırdığı, doğal düzeni yıkıma uğrattığı bilinmelidir. Valiliğin konu hakkında yaptığı açıklamaya göre bu moloz ve hafriyat, sahilde oluşan dip çamuru ve balçığı korutmak amacıyla göle dökülmüştür. Ancak gölün neden bu kadar balçıklaşıp çamurlaştığına dair bir açıklama yapılmamıştır. Hafriyatla ilgili mevzuata dahi aykırı olan bu hafriyat dökümü ile sahilde geri dönüşsüz hasarlara yol açılacağı bilinmelidir. Esas olan gölün hiç kirletilmemesi ve kirletici faaliyetlerin önlenmesi olmalıdır. Göl kirletilip balçıklaştırıldıktan sonra koruma adı altında yapılan faaliyetler dahi yıkıcı olabilmektedir. Van'ın önemli değerlerinden olan Van Gölü'nün korunması için belediye ve ilgili kamu kurumlarının görevlerini yerine getirmesi gereklidir.

Bu bağlamda;

- 1) Van Büyükşehir Belediyesi'nin gölün sahiline moloz ve hafriyat taşımalarının gerekçeleri nelerdir? Bu konuda bir soruşturma başlatacak mısınız?
- 2) Van-İskele sahilinde kamuoyunun erişimine açık olan sahil şeridi neden kamuoyuna kapatılmıştır? İskele sahili neden yok edilmiştir? Van iskele sahilinde devam eden ekolojik yıkım üzerine bir soruşturma başlatacak mısınız?
- 3) Van Gölü çevresindeki yerleşim yerlerinin kentsel atıklarının arıtılmadan göle karışımı hangi mekanizmalar ile önlenmektedir?
- 4) Van Gölü çevresinde Biyolojik Arıtma Tesisi sayısı kaçtır?
- 5) Van gölü çevresinde kanalizasyon suları Van Gölü'ne karışmakta mıdır? Bu kapsamda hangi tedbirler alınmaktadır? Herhangi bir arıtma yapılmadan karışım iddiaları gerçek midir? Bu konuda Van kayyumu hakkında bir soruşturma başlatacak mısınız?
- 6) Van Büyükşehir Belediyesi'nin başlattığı; "Van Gölü'nün, UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne alınması" çalışmaları hangi aşamada? Bu kapsamda yürütülen çalışmalar nelerdir?
- 7) Van Büyükşehir Belediyesinin başlattığı "Van Gölüne akan derelerin ıslahı" çalışması hangi aşamada? Bu kapsamda yürütülen çalışmalar nelerdir?
- 8) Van Büyükşehir Belediyesinin başlattığı "Katı atık bertaraf merkezleri" inşaatı çalışması hangi aşamada? Bu kapsamda yürütülen çalışmalar nelerdir?
- 9) Van Gölü çevresinde atık yağların toprağa ve suya karışımını önlemek için yürütülen çalışmalar nelerdir?
- 10) Van gölü çevresinde 2021 yılı itibariyle ÇED raporu verilmeden yapımına başlanan ve bitirilen HES sayısı kaçtır? ÇED aranmama gerekçeleri nelerdir?
- 11) Van Gölü kıyısında Ahlat ilçesinde Anayasa Mahkemesi iptal kararına rağmen saray inşaat yapımı devam etmekte midir? Söz konusu saray için ÇED raporu verilmiş midir?
- 12) Van Gölü havzasında bulunan diğer 17 göl ve 10 sulak alanın korunması için yürütülen çalışmalar nelerdir?
- 13) Van Gölü'nde Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinin ihlal edilmesi nedeniyle son 5 yıl içerisinde uygulanan yaptırımlar nelerdir?
- 14) Van gölü sahillerinde kıyı kanununa aykırı yapılaşan bina ve diğer yapıların denetimi için hangi önlemler alınmaktadır?

CEVAPLAR:

Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görevli denetim personelleri tarafından 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna istinaden yayımlanan yönetmelikler kapsamında, ani, birleşik ve şikâyet üzerine denetimler yapılmaktadır. Ayrıca çevre denetimlerinin, risk analizine dayalı planlanması da yapılmaktadır. Bu planlama yöntemi ile çevresel açıdan daha riskli tesislerin daha sık denetlenmesi sağlanmaktadır.

Yapılan denetimlerde Çevre Mevzuatında belirtilen usul ve esaslara aykırı faaliyet gösterdiği tespit edilen işletmelere idari para cezası uygulanmakta, ayrıca çevre ve insan sağlığı için tehlike yaratan işletmelerin faaliyeti ise kısmen veya tamamen, süreli veya süresiz olarak durdurulmaktadır.

02.06.2021 tarihinde Van Merkez (İskele) Atıksu Arıtma Tesisinin inşaatı tamamlanmış olup, nüfus yoğunluğunun fazla olduğu üç büyük ilçeye (İpekyolu, Tuşba ve Edremit) hizmet vermektedir. Kanalizasyon hattının olmadığı yerlerde bulunan paket atıksu arıtma tesisi ve fosseptikler Van Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünce denetlenmektedir. Van'ın tüm ihtiyacını karşılayacak şekilde katı atık düzenli depolama tesisinin yapımı devam etmekte olup İlçelerde katı atık aktarma istasyonları yapılmıştır.

Van İl sınırları içinde bulunan Van Gölü Kıyı şeridinde 4 adet ileri biyolojik atıksu arıtma tesisi, 1 adet de Biyolojik Tesis bulunmaktadır. Tuşba İlçesi Mollakasım Mahallesinde bulunan Mavi Bayraklı Halk Plajında 1 adet evsel nitelikli Biyolojik Paket Atıksu Arıtma Tesisini faaliyet göstermektedir.

Van Entegre Katı Atık Bertaraf ve Enerji Üretim Tesisinin ilk etabı olan enerji üretim santrali tamamlanmış olup mevcut vahşi depolama sahasından elde edilen gaz ile üretim yapılmaktadır. Devam etmekte olan entegre tesisin %95'lik kısmı tamamlanmıştır. Mekanik ayrıştırma fabrikası inşaatı tamamlanmış olup mekanik montajlar yapılmakta, biyometanizasyon tesisinin büyük bir kısmı tamamlanmış bulunmaktadır.

İl sınırları içerisinde oluşan atık yağlar Belediyeler ile lisanslı firmalar arasında yapılan sözleşme gereği ayrı olarak toplanmaktadır.

İl sınırları içerisinde ÇED raporu/ÇED Görüşü verilmeden yapımına başlanan ve bitirilen herhangi bir HES projesi bulunmamaktadır.

Van Gölü'nde Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinin ihlal edilmesi nedeniyle son 5 yıl içinde Van Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünce herhangi bir ihlal tespiti bulunmamıştır.

Van Gölü sahillerinde Kıyı Kanununa aykırı yapılaşan bina ve diğer yapılar için ilgili Belediyelerce İmar Kanunu'nun 32. ve 42. maddeleri kapsamında işlem yapılmaktadır.

Müküs Çayı, Turna Gölü, Akgöl, Kazlıgöl, Değirmigöl, Tuz Gölü, Dönemeç Sazlıkları, Erçek Gölü, Hıdırmentiş Gölü, Çiçekli Gölü ve Besleme Havzası, Ganisipi (Beyazsu) Şelalesi Doğal Sit Alanlarının tescilleri Bakanlığımızca yapılmış olup ayrıca Van Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu tarafından Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Projesi kapsamında mevcut ve potansiyel doğal sit alanlarının 2022 yılında da çalışılması işlemlerinin devam etmesi planlanmaktadır.